

JAARVERSLAG

2015

[BPOA]

BEROEPSPENSIOENVERENIGING PENSIOENFONDS OPENBARE APOTHEKERS

VOORWOORD

Het verslagjaar 2015 ging goed van start met de introductie van een nieuwe pensioenregeling voor de openbare apothekers. Het is een eigentijdse en toekomstbestendige regeling, die voldoet aan de huidige wet- en regelgeving en meer zekerheid geeft over het uiteindelijke pensioen. Ook doet de regeling recht aan de diversiteit in leeftijd van onze leden.

Onderzoek naar één bedrijfstakregeling

Desondanks moeten we steeds vooruit blijven kijken. Zo zijn in 2015 dan ook de mogelijkheden voor schaalvergroting en kostenreductie onderzocht. De dreiging van stopzetting van de verplichtstelling van de pensioenregeling van BPOA speelde hierbij een belangrijke rol. In dit kader is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van één bedrijfstakpensioenregeling, te realiseren door een samengaan met Pensioenfonds Medewerkers Apotheken (PMA). Dit fonds is in dezelfde branche werkzaam en kent een vergelijkbare pensioenregeling. Echter, dergelijke gesprekken - zoals ook gesprekken over arbeidsvoorwaarden - vragen tijd. Van belang is immers dat alle betrokken partijen, waaronder sociale partners, zorgvuldig mee worden genomen in de benodigde processtappen en daar ook draagvlak voor bestaat. Het aspect van kosten van uitvoering van de pensioenregeling is een aandachtspunt dat samen met SPOA goed in de gaten wordt gehouden.

Van belang is dat zeer recentelijk het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft laten weten dat de verplichtstelling van de pensioenregeling van openbare apothekers kan worden voortgezet. Met als reden dat een belangrijke meerderheid van de beroepsgenoten is vertegenwoordigd in BPOA. De verhouding tussen apothekers in loondienst en zelfstandig apothekers speelt hierbij niet meer mee. Eind 2015 liet staatssecretaris Klijnsma in een brief aan de Tweede Kamer weten dat een meerderheid aan beroepsgenoten in loondienst geen argument meer is om de verplichtstelling in te trekken. Positief nieuws, want hiermee kunnen we op de huidige wijze blijven voorzien in een pensioenvoorziening voor de openbare apothekers.

Ontwikkelingen in pensioenland

Ondertussen lopen er in Nederland volop discussies over het pensioenstelsel. In de komende jaren zal dit stelsel naar verwachting ingrijpend veranderen. Het bestuur van BPOA volgt deze ontwikkelingen nauwlettend. Daarbij wordt gekeken naar de nieuwe mogelijkheden die de toekomstige veranderingen bieden voor het pensioen van de openbare apothekers.

Voor nu betekent dit dat we er vooralsnog voor zorgen dat een passende pensioenregeling op zorgvuldige en kostenbewuste wijze door SPOA wordt uitgevoerd. Tegelijkertijd blijven we in gesprek met alle belanghebbenden, zeker ook onze leden, over de mogelijke toekomstscenario's.

Paul van Bakel (voorzitter)

1. BESTUURSACTIVITEITEN IN 2015

Samenstelling bestuur BPOA

Het bestuur van BPOA bestaat ultimo 2015 uit de volgende leden:

- Paul van Bakel (voorzitter);
- Bas Steffens (secretaris);
- Annelien van Groningen;
- Hans Philipse (penningmeester).

Bastien Renirie trok zich eind 2014 terug als bestuurslid van BPOA. In 2015 is hem door de leden van BPOA officieel décharge verleend.

Beleidsvisie bestuur

Het bestuur heeft bij zijn aantreden in 2013 een beleidsvisie geformuleerd. Belangrijke speerpunten hierin zijn:

- het herstel van het vertrouwen tussen BPOA en alle belanghebbenden, zoals het SPOA-bestuur, branche- en belangenorganisaties en de beroepsgroep zelf;
- een goede vastlegging van taken en verantwoordelijkheden;
- komen tot een passende en toekomstbestendige pensioenregeling voor de beroepsgroep.

Om bovenstaande ambities te realiseren, is eind 2013 een stappenplan opgesteld. Ook in 2015 is aan de uitvoering hiervan gewerkt. Concreet is invulling gegeven aan onderstaande zaken:

- de nieuwe pensioenregeling voor openbare apothekers is in 2015 van kracht geworden (na afstemming met het ministerie van Financiën);
- samen met het bestuur van SPOA is gekomen tot de selectie van een extern bestuurslid bij SPOA;
- met alle relevante partijen binnen de branche is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van één bedrijfstakpensioenregeling.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam in 2015 elf keer samen voor overleg; aanvullend werd driemaal via een conference call vergaderd.

Algemene ledenvergaderingen

Het bestuur organiseerde algemene ledenvergaderingen op 26 maart, 7 april en 23 november 2015. Op 25 juni 2015 was er een jaarvergadering. In de algemene ledenvergaderingen zijn de leden geïnformeerd over de voortgang in de genoemde speerpunten van het bestuur en andere activiteiten. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- de pensioenregeling 2015;
- de statutenwijziging voor een digitale oproep naar leden en digitale besluitvorming;
- het onderzoek naar één bedrijfstakpensioenregeling;
- het jaarverslag van BPOA en SPOA;
- de benoeming van bestuursleden van SPOA.

Overleg BPOA en SPOA

Vijfmaal werd vergaderd met het bestuur van SPOA om de uitvoering van de pensioenregeling voor openbare apothekers te bespreken.

Voor de werving van een extern bestuurslid voor SPOA werd een selectiecommissie geformeerd met vertegenwoordigers van SPOA en BPOA. Deze commissie kwam tweemaal bijeen en selecteerde de heer R. Heijn als nieuw extern bestuurslid van SPOA. Begin 2016 is hij officieel als bestuurslid benoemd.

Werkgroep Pensioenen

Een vertegenwoordiging van het bestuur nam deel aan drie bijeenkomsten van de werkgroep Pensioenen. Deze werkgroep bestaat verder uit vertegenwoordigers van VZA, LAD, ASKA en SPOA en staat onder technisch voorzitterschap van KNMP. In dit overleg wordt gesproken over de mogelijkheden van één bedrijfstakpensioenregeling voor iedereen die werkzaam is in de apothekersbranche (zie ook hoofdstuk 3).

Communicatie

Net als in het voorgaande jaar is veel tijd besteed aan de communicatie met belanghebbenden. Onder meer werd gesproken met belangenorganisaties VZA, ASKA, Napco, LAD, VJA en KNMP. Belangrijk onderwerp van gesprek was het onderzoek naar de mogelijkheid van één bedrijfstakpensioenregeling. Met de leden van BPOA is gesproken tijdens de ledenvergaderingen, maar ook is schriftelijke en digitale communicatie ingezet om hen te informeren over de ontwikkelingen ten aanzien van de toekomst van hun pensioenregeling en -uitvoering.

2. Statutenwijziging BPOA

Op 26 maart 2015 is in de algemene ledenvergadering een statutenwijziging voor BPOA voorgelegd om (verdere) digitalisering van de communicatie en besluitvorming mogelijk te maken. Met deze statutenwijziging kunnen de leden van BPOA:

- digitaal worden opgeroepen om een ledenvergadering bij te wonen;
- door middel van een digitale stemronde tot besluitvorming komen.

Op deze manier heeft BPOA meer communicatiemogelijkheden bij de organisatie van een ledenvergadering. Ook wordt hiermee deelname aan stemrondes gemakkelijker, waardoor mogelijk meer leden hun stem laten horen.

Op 26 maart 2015 werd de statutenwijziging goedgekeurd. Echter, er waren onvoldoende leden aanwezig om daadwerkelijk tot een statutenwijziging over te kunnen gaan. Om die reden is het onderwerp op 7 april 2015 weer geagendeerd en definitief goedgekeurd.

CONCEPT

3. Onderzoek naar de mogelijkheden van één bedrijfstakpensioenregeling

In 2015 heeft BPOA het initiatief genomen om de mogelijkheden te onderzoeken van één bedrijfstakpensioenregeling voor iedereen werkzaam in de apothekersbranche. Daarmee kan een aantal voordelen worden behaald ten opzichte van de huidige situatie:

- schaalgrootte: uitvoeringskosten worden gedeeld over een groter aantal deelnemers, waardoor de kosten per deelnemer lager worden;
- verminderde kwetsbaarheid: risico's ten aanzien van de beleggingen, overlijden en arbeidsongeschiktheid worden gespreid over een grotere groep;
- dit geeft meer zekerheid over de continuïteit van het fonds en het uiteindelijke pensioen;
- meer deskundigheid: kennis en kunde kunnen worden gebundeld en ook wordt het naar verwachting gemakkelijker om deskundige bestuurders aan te trekken.

Vanuit dit oogpunt is het bestuur van BPOA begin 2015 gestart met verkennende gesprekken met het bestuur van PMA. Uitkomst was dat dit fonds in beginsel niet afwijzend staat tegen deelname van de openbare apothekers aan de pensioenregeling van PMA. Vervolgens is gesproken met LAD en VZA, de belangenorganisaties die werkten aan een cao voor apothekers met een dienstverband. Dit leidde tot de afspraak om gezamenlijk op te trekken in het onderzoek naar één bedrijfstakpensioenregeling, vastgelegd in een intentieverklaring op 5 augustus 2015. Deze verklaring, ondertekend door BPOA, VZA en LAD, is aangeboden aan het bestuur van PMA.

Gezien de consequenties van één bedrijfstakpensioenregeling voor SPOA, is dit fonds tijdens de gezamenlijke vergaderingen op de hoogte gehouden van alle stappen in het proces.

Werkgroep Pensioenen

Onder voorzitterschap van KNMP is in de zomer van 2015 een werkgroep gestart om de haalbaarheid, de randvoorwaarden en de voor- en nadelen van één bedrijfstakpensioenregeling te onderzoeken. Deze regeling zou dan gelden voor alle medewerkers in het apotheekbedrijf en de openbare apothekers, zowel apothekers in loondienst als de zelfstandig opererende apothekers. Dit streven is opgenomen in de eerder genoemde intentieverklaring. In de werkgroep is ASKA ook vertegenwoordigd.

De heer Van Bakel en mevrouw Van Groningen vertegenwoordigen het bestuur van BPOA in de werkgroep. Worden pensioentechnische onderwerpen behandeld, dan is vanuit het bestuur van SPOA de heer Boelstra aanwezig. Bij het onderzoek naar één bedrijfstakpensioenregeling hanteert BPOA de volgende uitgangspunten:

- voortzetting van een kwalitatief goede en verplichte collectieve pensioenregeling;
- deelname aan de regeling door zowel de apothekers in loondienst als de zelfstandig apothekers.

In het onderzoek door de werkgroep Pensioenen staan de volgende deelonderwerpen centraal:

- uitbreiding van de verplichtstelling van de bedrijfstakpensioenregeling van PMA, zodat ook de apothekers in loondienst en de zelfstandig apothekers pensioen kunnen opbouwen bij PMA;
- zeggenschap over toekomstige wijzigingen in de pensioenregeling van PMA komt te liggen bij alle belanghebbende partijen.

Eind 2015 was de werkgroep nog volop bezig met de onderzoeksactiviteiten voor deze onderwerpen. Pas nadat vaststaat dat de kans van slagen groot is om te komen tot één bedrijfstakpensioenregeling, starten de beide fondsbesturen met de besprekingen over een samengaan.

Nieuwe alternatieve mogelijkheden

Per 1 januari 2016 staat de wetgever een nieuw soort pensioenfonds toe, het Algemeen Pensioenfonds (APF). In een APF kunnen meerdere collectiviteitskringen worden ondergebracht. Het bestuur van het APF is samengesteld uit externen, of uit de belanghebbende partijen. Per kring zijn belanghebbenden vertegenwoordigd in een belanghebbende orgaan, of verantwoordingsorgaan. Iedere kring kent een eigen geregistreerd vermogen en een aparte pensioenregeling met eigen risicoprofiel. Dit APF mag ook uitvoering geven aan een pensioenregeling van een beroepspensioenvereniging, zoals BPOA. Wel moet in dit geval het vermogen en de regeling in een aparte kring gescheiden blijven van de andere kringen. Ook dient voor de beroepspensioenregeling een eigen bestuurlijke inrichting in de vorm van het belanghebbendenorgaan aan te worden gehouden. Daarmee zijn er voor BPOA geen of nauwelijks kostenvoordelen te behalen, bleek uit een eerste eigen onderzoek hiernaar. Op dit moment wordt door het ministerie onderzocht of, en op welke wijze, in de toekomst verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen (zoals PMA) ook mogen participeren in een APF. BPOA zal deze ontwikkelingen nauwlettend blijven volgen.

4. Beëindiging van het stappenplan

In december 2013 heeft het bestuur van BPOA aan haar leden een stappenplan voorgelegd. In het stappenplan is als doel gesteld te komen tot een nieuwe pensioenregeling voor openbare apothekers vanaf 1-1-2015, onder te brengen bij een pensioenuitvoerder.

Met deze formulering is aangegeven, dat ook wordt onderzocht of de uitvoering van de nieuwe pensioenregeling voor de openbare apothekers bij SPOA zou worden ondergebracht. Dit vanuit het oogpunt dat de verplichtstelling van de beroepspensioenregeling onder druk stond. Gezien de verhouding tussen loondienst- en zelfstandig apothekers voldeed BPOA niet aan de verhoudingsvereiste nodig voor de verplichtstelling. Inmiddels heeft staatssecretaris Klijnsma in haar brief van 10 december 2015 aan de Tweede Kamer bekend gemaakt dat zij voorlopig het verhoudingsvereiste niet meeneemt in de beoordeling van de representativiteitstoets voor de verplichtstelling.

Per 1 januari 2015 is de nieuwe pensioenregeling voor openbare apothekers van kracht geworden. Hiermee is een belangrijk onderdeel van de doelstelling uit het stappenplan gerealiseerd. Daarnaast is samen met sociale partners een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om de uitvoering van de pensioenregeling onder te brengen bij een bedrijfstakpensioenfonds voor alle werkenden in de apothekersbranche. Eind 2015 was dit onderzoek nog niet afgerond.

Het bestuur van BPOA ziet de verdere afronding van dit onderzoek als een vervolg op het stappenplan van eind 2013. De vervolgstappen worden in kaart gebracht en met de leden van BPOA afgestemd.

De uitvoering van het stappenplan is hiermee eind 2015 beëindigd.

5. Risicohouding SPOA

Per 1 januari 2015 zijn voor pensioenfondsen nieuwe rekenregels van kracht, vastgelegd in het nieuwe Financieel Toetsingskader. Met dit wettelijk kader zijn pensioenfondsen verplicht hun risicohouding ten aanzien van de beleggingen in overleg met belanghebbenden te bepalen.

BPOA heeft in haar rol als in de wet benoemde opdrachtgever van SPOA input geleverd voor de door het fonds aan te houden risicohouding. Naast BPOA heeft ook het Verantwoordingsorgaan van SPOA haar inbreng kunnen geven. In het Verantwoordingsorgaan zijn, actieve, gewezen en pensioengerechtigde deelnemers vertegenwoordigd.

De inbreng van het bestuur van BPOA en van het Verantwoordingsorgaan heeft het bestuur van SPOA verwerkt in de financiële prognoses van het fonds. Op basis daarvan is door het bestuur van SPOA - als verantwoordelijke voor de aan te houden risicohouding - een standpunt ingenomen. Dit standpunt is op 24 september 2015 met het bestuur van BPOA gedeeld.

CONCEPT

6. Financiën

Het bestuur van BPOA heeft in 2015 uitgaven gedaan voor het onderzoek naar één bedrijfstakpensioenregeling en voor zijn reguliere werkzaamheden.

De totale begroting en besteding voor het stappenplan dat eind 2013 is opgesteld voor het onderzoek naar de toekomst van de pensioenregeling (ook over voorgaande jaren) zien er als volgt uit (peildatum eind 2015):

Uitgaven stappenplan	Begroot	Besteed
2013		
Fase 1 Q4 2013: Oriëntatie	68.300,00	54.841,25
2014		
Fase 2 Q1 2014: Ontwerp van de regeling	81.900,00	26.885,19
Fase 3 Q2 2014: Besluitvorming	61.300,00	52.360,13
Fase 4 Q3 en Q4 2014: Implementatie	64.300,00	65.567,00
2015		
Fase 5 Q1 en Q2 2015: Nazorg	31.200,00	79.483,12
Overig		
Kosten SPOA	26.000,00	0,00
Onvoorzien 10%	33.300,00	0,00
Totaal	366.300,00	279.136,69

In het stappenplan van eind 2013 zijn activiteiten begroot tot 1 juli 2015. Als vervolg op het stappenplan is in de tweede helft van 2015 samen met sociale partners binnen de branche de werkgroep pensioenen ingericht. Dit heeft voor het jaar 2015 een overschrijding op de begroting opgeleverd. De totale besteding voor het stappenplan is binnen de begroting gebleven.

Daarnaast is door BPOA € 142.886,55 besteed aan reguliere activiteiten, inclusief bestuurlijke kosten. De totale uitgaven van BPOA kwamen hiermee in 2015 op € 222.369,67 (2014: € 248.800).

De betalingen worden afgestemd tussen de penningmeesters van BPOA en SPOA en door SPOA verricht.